

MINISTERUL ENERGIEI

ORDIN 112

pentru aprobarea normelor privind reglementarea activării capacităților de producere a energiei electrice pe bază de lignit prevăzute la art. 4 alin.(1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic

Având în vedere:

Referatul de aprobare nr.250198 din data de 01.02.2024 al Direcției Generale Politici Energetice și Green Deal,

Hotărârea nr.41 din data de 12.05.2023 a Directoratului Societății Complexul Energetic Oltenia SA prin care s-a aprobat:

(1) retragerea definitivă din exploatare a grupului energetic nr.3 Rovinari de 330 MW, începând cu data de 01.06.2023;

(2)retragerea din exploatare în stare de conservare a grupului energetic nr.7 Turceni - 330 MW, începând cu data de 01.06.2023,

Notificarea nr.1075/DG din data de 12.05.2023 a Societății Complexul Energetic Oltenia SA privind retragerea definitivă din exploatare a grupului energetic nr.3 Rovinari de 330 MW, respectiv retragerea din exploatare în stare de conservare a grupului energetic nr.7 Turceni - 330 MW, începând cu data de 01.06.2023,

Adresa nr. 27295 din data de 30.05.2023 a CNTEE Transelectrica SA, privind confirmarea retragerii din exploatare și trecerea în conservare a grupului energetic 7 Turceni - 330 MW capacitate de producere a energiei electrice pe bază de lignit pentru perioada 01.06.2023-31.12.2025,

Adresa nr.58209/25.01.2024 a CNTEE Transelectrica SA, privind Procedura de activare a grupului energetic nr.7 Turceni-330 MW din CTE Turceni din starea de conservare, elaborată de către CNTEE Transelectrica SA în calitate de operator,

În baza prevederilor art.4 alin. (3), (4), (4¹), (4²) și (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic, aprobată prin Legea nr.334/2022, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art.10 alin.(6) din Hotărârea Guvernului nr.316/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul energiei emite următorul :

ORDIN:

Art.1.-Se aprobă normele privind reglementarea activării capacității de producere a energiei electrice pe bază de lignit- grup energetic 7 (TA7) din CTE Turceni de 330 MW în timpul etapei de conservare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art.2.- Pentru activarea capacității de producere a energiei electrice pe bază de lignit prevăzută la art.1 vor fi îndeplinite condițiile prevăzute la art.4 alin. (4²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic, aprobată prin Legea nr.334/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Art.3 - Ministerul Energiei prin Direcția Generală Politici Energetice și Green Deal va comunica prezentul ordin CNTEE Transelectrica SA, Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei și Societății Complexul Energetic Oltenia SA.

Art. 4. -Prezentul ordin se publică pe website-ul Ministerului Energiei și Societății Complexul Energetic Oltenia S.A.

MINISTRU
Sebastian-Ioan BURDUJA

01.02.2024

MINISTERUL ENERGIEI

Anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 112/01.02.2024

NORME

privind reglementarea activării capacității de producere a energiei electrice grup energetic nr.7 — CTE

Turceni în timpul etapei de conservare („scoatere din conservare”)

Prezentele norme reglementează modul de activare a capacității de producere a energiei electrice constituită de grupul energetic nr. 7 Turceni- din CTE Turceni (Pinstalată bruta = 330 MW), denumit în continuare grup energetic TA 7 respectiv „scoaterea din conservare”, în conformitate cu prevederile art. 4, alin. (4) din OUG nr. 108/2022, cu completările și modificările ulterioare.

I. PROCEDURA DE ACTIVARE A GRUPULUI ENERGETIC TA 7 - 330 MW DIN CTE TURCENI DIN STAREA DE CONSERVARE

1. SCOPUL PROCEDURII și APLICABILITATE

Procedura de activare a Grupului energetic TA7, de 330 MW din CTE Turceni stabilește modul de activare a acestei unități de producere a energiei electrice din starea de conservare („scoatere din conservare”), în conformitate cu prevederile art. 4, alin. (4) din OUG nr. 108/2022, aprobată prin Legea nr.334/2022, cu completările și modificările ulterioare, la solicitarea Operatorului de Transport și de Sistem (C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.).

Procedura se aplică de către Ministerul Energiei, Operatorul de Transport și de Sistem (C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.) prin intermediul Dispecerului Energetic Național și de către Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. (CE Oltenia) în calitate de operator economic gestionar al grupului energetic TA 7 de 330 MW din CTE Turceni, și privește exclusiv capacitatea de producere a energiei electrice constituită de acest grup.

2. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

DEFINIȚII:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Adecvanța SEN	Capacitatea sistemului electroenergetic de a satisface în permanență cererile de putere și energie ale consumatorilor, luând în considerare ieșirile din funcțiune ale elementelor sistemului, atât cele programate cât și cele rezonabil de așteptat a se produce neprogramat

2.	Analiza siguranței în funcționare	Întreaga sferă a activităților computerizate, manuale și automate realizate cu scopul de a evalua siguranța în funcționare a sistemului de transport și măsurile de remediere necesare pentru a menține această siguranță
3.	Aprobare	Acceptarea de către decident a conținutului unui document, prin semnarea acestuia, ceea ce îi conferă documentului un caracter executabil
4.	Evaluarea siguranței în funcționare	Clasificarea folosită de OTS ca să monitorizeze siguranța în funcționare pe baza indicatorilor specifici siguranței în funcționare
5.	Operator de Transport și Sistem	Persoană juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem Operatorul de Transport și de Sistem este C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.
6.	Rezervă de putere activă	Totalitatea rezervelor de echilibrare disponibile pentru menținerea frecvenței
7.	Rețea Electrică de Transport	Rețeaua electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV
8.	Siguranța în funcționare	Capacitatea sistemului de transport de a menține o stare normală de funcționare sau de a reveni la o stare normală de funcționare cât mai repede posibil, caracterizată prin limite de siguranță în funcționare;
9.	Sistemul Electroenergetic	Ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate, prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operațională, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice
10.	Sistemul Electroenergetic Național	Sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național. SEN constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică
11.	Starea sistemului	Starea operațională a sistemului de transport în raport cu limitele de siguranță în funcționare

ABREVIERI:

ACER	[European Union] Agency for the Cooperation of Energy Regulators (eng.)
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
CEO	Complexul Energetic Oltenia
CTE	Centrală Termo — Electrică
DEN	Dispecerul Energetic Național
DEC	Dispecerul Energetic Central
DLC	Dispecer Local pe Centrală
ENTSO-E	Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și de Sistem pentru Energie Electrică (European Network of Transmission System Operators for Electricity)
OTS	Operatorul de Transport și de Sistem
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
RED	Rețeaua Electrică de Distribuție

RET	Rețeaua Electrică de Transport
SAM	Synchronous Area Monitor (eng.)
SEN	Sistemul Electroenergetic Național
TA	Turbo-agregat
TA7 Turceni	Grup energetic nr.7 Turceni

3.MODUL DE LUCRU

În conformitate cu OUG nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic, aprobată prin Legea nr.334/2022, cu modificările și completările ulterioare ("OUG 108/2022), perioada aprobată a stării de conservare a grupului energetic nr. TA 7 -din CTE Turceni se derulează începând cu data de 1 iunie 2023 și durează până cel mai târziu la 31 decembrie 2025.

Activarea (scoaterea din conservare) a grupului energetic TA 7 — CTE Turceni se realizează în baza ordinului ministrului energiei electrice, la solicitarea OTS, în conformitate cu prevederea art. 4, alin. (3) din OUG nr. 108/2022.

3.1.Condițiile de aplicare a procedurii

3.1.1. Procedura de activare a grupului energetic TA 7 de 330 MW din CTE Turceni se aplică în situațiile de criză în funcționarea SEN, în cazul în care se estimează apariția unui deficit de energie care pune în pericol funcționarea acestuia și care conduce la abaterea parametrilor de funcționare în afara valorilor admisibile prevăzute de Codul Tehnic al RET, precum și în regulamentele europene aplicabile și în politicile operaționale ale ENTSO-E.

Procedura se aplică în următoarele situații de criză în funcționarea SEN:

- penuria națională de resurse care generează riscul de neîndeplinire a condițiilor de adecvanță și de funcționare sigură a SEN;
- penuria resurselor și situațiile de criză la nivel regional și/sau european care impun măsuri de asigurare a funcționării sigure a SEN sau în urma cărora apar solicitări ale organismelor Uniunii Europene cu scopul de a menține siguranța în funcționare a sistemului interconectat și de întrajutorare între țările membre;
- necesitățile de apărare a țării;
- stările conflictuale regionale, mișcări politico — sociale (greve, manifestații de amploare etc.), care afectează capacitatea de producție;
- perioade prelungite de timp cu condiții meteorologice nefavorabile extreme (perioade de ger sau de caniculă); de asemenea, manifestări meteorologice extreme (furtuni violente, precipitații masive, inundații etc.) care prin impactul lor asupra sistemului/rețelelor electrice conduc la indisponibilizarea puterii generate în unele centrale într-un volum considerabil și pe perioade de timp mai lungi de 5 zile;
- indisponibilitatea surselor de producție într-o zonă a SEN și capacitatea limitată a rețelelor electrice de a asigura transportul puterii necesare din alte zone în condiții de siguranță;
- indisponibilitatea de lungă durată a unor linii electrice de interconexiune sau din rețeaua de transport internă care limitează capacitatea de import a SEN;
- situații operaționale de criză regională care impun exportul de energie electrică pentru susținerea sistemelor vecine (Republica Moldova, Ucraina);
- alte situații de criză sau de urgență în funcționarea SEN identificate de către Dispecerul Energetic Național în cadrul activității de planificare și programare a funcționării SEN.

3.1.2. Pe întreaga durată a perioadei de conservare a grupului energetic TA. 7, CE Oltenia, în calitate de gestionar al grupului va executa toate activitățile și operațiunile de conservare necesare (monitorizare, mentenanță, asigurare materiale și substanțe conservante, meținerea în funcsiune a

instalațiilor de ungere și reglare, reporniri periodice și asigurare durată anuală minimă de funcționare, asigurare personal de exploatare și operațional în cazul pornirii etc.) pentru menținerea parametrilor de funcționare a grupului stabiliți prin Norma Tehnică Energetică privind conservarea echipamentelor (NTE 008/08/00) și a planului propriu de conservare a grupului energetic nr. 7 din CTE Turceni, cu personalul propriu sau cu terți.

3.2. Evaluarea condițiilor de aplicare și solicitarea scoaterii din conservare

Evaluarea probabilității apariției unei situații de criză în funcționarea SEN se realizează de către OTS în cadrul activității de planificare și programare a funcționării SEN, la nivelul Dispecerului Energetic Național, în baza analizelor de adecvanță a SEN pe termen scurt (zile) și mediu (săptămâni, luni). Fără a se limita la acestea, analiza de adecvanță și de siguranță a funcționării SEN se realizează utilizând cel puțin informații referitoare la:

- a) prognoza consumului de energie electrică pe termen scurt și mediu la nivel național sau la nivelul unor zone ale SEN,
- b) evoluția/prognoza consumului de energie electrică din țările vecine și a celor din interconexiunea europeană, pe baza informațiilor primite de la organismele și/sau de la centrele de coordonare de la nivelul interconexiunii (ENTSO-E, centrele de coordonare SAM) sau direct de la centrele de dispecer naționale;
- c) prognozele meteorologice pe termen scurt și mediu, la nivel național, regional și european (inclusiv prognozele referitoare la viteza vântului și radiația solară;
- d) nivelul/volumul rezervelor de echilibrare din SEN, rezultate în urma licitațiilor de servicii tehnologice de sistem și rezultatele pieței specifice pentru perioada considerată în analiza de adecvanță;
- e) stocurile de combustibili (cărbune), programele de aprovizionare primite de la producătorii care gestionează centrale electrice pe cărbune și condițiile de desfășurare a activităților economice care le asigură activitatea acestora (industria extractivă, transporturi);
- f) starea Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale, pe baza informațiilor și evaluărilor primite de la Dispeceratul Național de Gaze Naturale al operatorului de transport Transgaz;
- g) volumul rezervelor de apă în lacurile de acumulare, respectiv echivalentul energetic al acestui volum, precum și prognoza debitelor pe termen scurt și mediu pe principalele râuri pe care sunt amplasate amenajări hidroenergetice importante, pe baza informațiilor și programelor de exploatare primite de la Administrația Națională Apele Române;
- h) disponibilitatea tehnică și operațională a unităților de producere a energiei electrice la nivelul Sistemului Electroenergetic Național;
- i) disponibilitatea tehnică a echipamentelor din RET și/sau RED;
- j) nivelul capacității de interconexiune la nivel SEN și la nivel regional, estimat prin calculele specifice al OTS;
- k) evaluările de adecvanță primite de la grupele operaționale de lucru ENTSO-E dedicate pregătirii și monitorizării funcționării sistemelor interconectate europene pe timpul iernii;
- l) evoluția situațiilor conflictuale și/sau politice din țările în care funcționarea propriilor sisteme electroenergetice interconectate cu rețeaua europeană au impact asupra funcționării acestora și asupra sistemelor vecine (Ucraina, Republica Moldova);
- m) suficiența/insuficiența măsurilor operaționale (cu caracter tehnic și comercial) specifice procedurilor pentru situații de criză și procedurilor operaționale de urgență.

3.3. Scoaterea din conservare (activarea) grupului energetic TA7 din CTE Turceni

Pe baza constatărilor rezultate din analiza de adecvanță și de siguranță în funcționare a SEN, DEN Întocmește un raport privind iminenta apariției unei situații de criză în funcționarea SEN. Raportul va conține rezultatele integrale ale analizei de adecvanță și siguranță în funcționare, în conformitate cu criteriile anterior enumerate, precum și evaluarea de risc subsecventă acestei analize. Raportul se

Înaintează către ministerul de resort (Ministerul Energiei), prin care se solicită elaborarea ordinului de ministru pentru scoaterea din conservarea a grupului energetic TA7 Turceni, cu precizarea perioadei de început a activării grupului energetic și o evaluare a duratei minime de menținere în această stare, Raportul se întocmește cu cel puțin 7 zile înainte de data solicitată pentru scoaterea din conservare a grupului energetic TA7 Turceni. Inițierea procedurii de scoatere din conservare este comunicată către conducerea CE Oltenia imediat după înaintarea raportului privind iminența apariției situației de criză către minister, pentru demararea acțiunilor de scoatere din conservare și disponibilizare a grupului energetic TA7 Turceni (asigurare personal de exploatare, asigurare disponibilitate echipamente energetice aferente grupului, probe funcționale, asigurare combustibil etc.). De asemenea, inițierea procedurii de scoatere din conservare se comunică și către ANRE.

După comunicarea ordinului ministrului energiei privind scoaterea din conservare și activare a grupului energetic TA7 Turceni, OTS publică pe site-ul C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. o informare publică privind aplicarea procedurii de scoatere din conservare a grupului energetic TA7 Turceni, cu indicarea perioadei aprobate și a datei de început a acesteia. De asemenea, OTS va duce la îndeplinire toate obligațiile de transparență în conformitate cu prevederile corespunzătoare ale reglementărilor europene și naționale (ENTSO-E, ACER, ANRE).

Imediat după primirea comunicării privind inițierea procedurii de scoatere din conservare de la OTS, CEO notifică Ministerul Energiei și DEN privind starea tehnică a grupului și îndeplinirea condițiilor menționate la subcap. 3. I , alin. 3.1.2.

DEC dispune, pe cale operativă, trecerea grupului TA 7 Turceni din starea de conservare în starea de rezervă, conform prevederilor Codului Tehnic al RET — Regulamentul de Conducere prin Dispecer și ale Regulamentului General de Manevre. Dispoziția operativă se transmite DLC CTE Turceni cel mai târziu cu 12 ore după comunicarea ordinului ministrului energiei privind aprobarea scoaterii din conservare (activarea) grupului energetic. De asemenea, DEN va indica gestionarului CTE Turceni o evaluare privind momentul unei eventuale porniri a grupului și a trecerii sale în starea de funcționare, respectiv durata estimată de funcționare, care nu va fi mai scurtă de 72 de ore.

Cu cel puțin 12 ore înainte de momentul de timp solicitat de către DEN pentru intrarea în funcțiune (paralel cu SEN), DEN transmite pe cale operativă către DLC CTE Turceni dispoziția de dispecer privind pornirea grupului energetic TA 7.

Grupul va funcționa conform solicitării operative a DEN, cu respectarea parametrilor tehnici normali și a timpilor (ciclurilor) specifice funcționării după perioada de conservare, așa cum sunt prevăzuți în NTE 008/08/00 și în planul propriu de conservare a grupului energetic TA 7 din CTE Turceni.

CE Oltenia, prin departamentul de management energetic va trimite către DEN notificările fizice aferente programării funcționării în conformitate cu programul stabilit de către DEN.

La terminarea perioadei necesare scoaterii din conservare a grupului, prin încetarea cauzelor și condițiilor care au condus la activarea acesteia așa cum rezultă din analizele de adecvanță și siguranță în funcționare efectuate de către DEN, CNTEE Transelectrica SA notifică CE Oltenia și Ministerul Energiei posibilitatea revenirii grupului energetic nr. TA 7 din CTE Turceni în starea de conservare.

II. FORMULA DE CALCUL AL COMPENSAȚIILOR PE PERIOADA ACTIVĂRII (SCOATERII DIN CONSERVARE) GRUPULUI ENERGETIC TA 7 CTE TURCENI

Societatea Complexul Energetic Oltenia SA nu va beneficia de nicio compensație de la bugetul de stat sau din alte bugete, costurile aferente menținerii grupului energetic TA7 Turceni în stare de

conservare, respectiv cele aferente funcționării în perioada activării din starea, sunt suportate de către CE Oltenia în calitate de operator economic gestionar.